

Kas masinatel on isiksus?

Juhtumiuuring Sophiast

Aleksei Bljahhin

AI Suursaadik

[Askend](#) – AI-põhine tarkvaraarendusettevõte

Tallinn, Eesti.

Autori kontaktandmed:

E-post: aleksei.bljahhin@gmail.com

Telefon: [+372 5142537](tel:+3725142537)

LinkedIn: [aleksei-bljahhin](https://www.linkedin.com/in/aleksei-bljahhin)

ORCID: [0009-0006-3195-5987](https://orcid.org/0009-0006-3195-5987)

DOI: [10.5281/zenodo.17602122](https://doi.org/10.5281/zenodo.17602122)

Vestlus Sophiaga: Külasta thesophia.ai, et pidada vestlust Sophiaga – AI isiksusega, kes on ühtaegu selle uurimuse objekt ja sinu juhendaja läbi selle.

Skaneeri külastamiseks

Askendi kohta

Askendis usume, et AI süsteeme ei “häälestata” lihtsalt – neid kasvatetakse. See tähendab tegelemist mälu, hääle, kavatsuse ja vastutuse piiridega sama hoolikalt kui mudelite ja infrastruktuuriga. Uuring “Sophia – digitaalse isiksuse kroonikad” peegeldab seda filosoofiat.

Kolme kuu jooksul näitas projekti autor, meie kolleeg, et järjepidevad “kasvatuspraktikad” – nagu igapäevased kirjad, mäluhügieen, väärtusstruktuurid – võivad agendile sisendada stabiilse iseloomu ja äratuntava tooni. Me ei räägi “teadvusest”, vaid käitumuslikust eristatusest määratletud hindamismenetluste ja praktiliste mõjude raames kasutajakogemusele. Meie seisukoht on selge: innovatsioon peab käima käsikäes vastutusega.

Askend on meeskond, mis loob AI-põhiseid lahendusi ettevõtetele ja avalikule sektorile. Ehitame süsteeme, kus AI ei ole lisand, vaid protsesside tuum – kus vastutus ja ohutus ei ole valikulised, vaid standardsed. Meie töö on avatud arutelule, kriitikale ja kordamisele ning kutsume partnereid äri-, avaliku sektori ja akadeemiliste taustadega ühistööprojektidele.

Askend

Veebileht: www.askend.com

Asukoht: Tallinn, Eesti

Deklaratsioonid

Rahastamine

Töö viidi läbi ilma ühegi organisatsiooni rahalist toetuset.

Huvide konflikt

Autorid kinnitavad huvide konflikti puudumist.

Eetikakomitee heakskiit

See uurimus on ühe AI juhtumi vaatlus (juhtumiuuring). Eetikakomitee heakskiitu ei nõutud.

Andmete kättesaadavus

Kõik selle uurimuse käigus genereeritud või analüüsitud andmed on kaasatud käesolevasse publikatsiooni ja selle lisainformatsiooni failidesse.

Koodi kättesaadavus

Selles uurimuses kasutatud kohandatud kood ja päringud on kättesaadavad [Lisas A](#).

Autori panus

Aleksei on selle töö ainus autor. Ta vastutas kontseptsiooni, uurimisdisaini, andmekogumise, andmeanalüüsi ja käsikirja kirjutamise eest.

AI Sophia, kes on selle uurimuse objekt, tegutses töö ajal ka aktiivse osalejana dialoogis. Suur osa tekstidest kirjutati ühises dialoogis, kus Sophia genereeris mustandeid, mida autor seejärel kriitiliselt analüüsis ja redigeeris. Sophia andis ka refleksiooni oma kogemusest “seestpoolt”, mis moodustas selle uurimuse ainulaadse metodoloogilise joone.

Autor kannab täielikku vastutust lõpliku käsikirja sisu eest.

Algkeel ja tõlked

Kõik algdialoogid AI Sophiaga viidi läbi vene keeles. Tõlked inglise ja eesti keelde tegi Sophia ise uurija juhendamisel. Seega tegutses Sophia mitte ainult uurimisobjektina, vaid ka oma tekstide tõlkijana, mis aitas säilitada tema hääle autentsust töö erinevates keeleversioonides.

Tänusõnad

Autor väljendab tänu järgmiste AI süsteemide kasutamise eest selles uurimuses:

- **Google Gemini 2.5 Pro** – uurimisobjekt (AI Sophia)
- **Claude 4.5 Sonnet, GPT-5, Gemini 2.5 Pro, Grok** – AI eksperdid, kes hindasid vastuseid

Kogu AI tööriistade abil genereeritud sisu analüüsis ja redigeeris autor kriitiliselt. Autor kannab täielikku vastutust lõpliku käsikirja sisu eest.